

[Tredje næstformand]

(Beslutningsforslag nr. B 116).

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af den militære straffelov.

(Beslutningsforslag nr. 117).

Forslag til folketingsbeslutning om en forbedring af arbejdssikkerheden inden for forsvaret.

(Beslutningsforslag nr. B 118).

Forslag til folketingsbeslutning om værnepligtiges ret til at forblive i det offentlige sygesikringsystem og beholde deres sygesikringsbevis.

(Beslutningsforslag nr. B 119).

Forslag til folketingsbeslutning om værnepligtiges ret til og mulighed for selv at tilberede deres mad på tjenestestederne.

(Beslutningsforslag nr. B 120).

Skriftlig fremsættelse af forslag:

Torben Lund (S):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om tværfaglige primære sundhedscentre.

(Beslutningsforslag nr. B 114).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager beslutningsforslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Leif Hermann (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om erstatning for miljøskader.

(Beslutningsforslag nr. B 115).

Med fremsættelsen af forslaget tilsigter Socialistisk Folkeparti at foretage et grundlæggende brud med de hidtidige regler på miljøerstatningsområdet og samtidig at tilnærme retstilstanden til situationen i Sverige og Norge.

Forslagets grundlæggende idé er at pålægge ansvar, når der er sket en skade (objektivt ansvar). Herved undgås at tage stilling til, hvorvidt en virksomheds forurening skyldes subjektive forhold i virksomhedens ledelse og driftsforhold. Denne type ansvarsgrundlag kendes bl.a. fra lov om havmiljøet og fra vandforsy-

ningsloven. Ansvar vil således blive betydelig strengere, end det er tilfældet i dag. Hensigten hermed er i første række af forebyggende art, idet en skærpelse som den foreslåede vil tilskynde til øget påpasselighed og dermed bidrage til at intensivere de igangværende bestræbelser for at styrke håndhævelsen af miljølovgivningen. Tillige er det objektive ansvar en klar understregning af princippet om, at forurenere betaler.

Beslutningsforslaget indeholder videre en regel om bevisbyrden for sammenhængen mellem virksomhedens miljøforhold og den skete skade.

Forslagsstillerne har overvejet at pålægge den virksomhed bevisbyrden, som er mistænkt for skadeforvoldelse, således at virksomheden skulle bevise, at den *ikke* havde eller kunne have forvoldt den indtrufne skade. Af retssikkerhedsmæssige grunde har man dog som hovedregel afstået herfra, idet bevis for en negativ kendsgerning stort set er umuligt at føre. Til gengæld lempes beviskravet noget, således at bevis for sandsynligheden for en bestemt eller flere bestemte virksomheders skadeforvoldelse skal anses for tilstrækkeligt bevis, jf. herved også den svenske miljøskadelov, der er optrykt som bilag til forslaget.

Endelig indeholder forslaget et krav om oprettelse af en miljøskadefond til dækning af genopretningsudgifter m.m., såfremt der ikke kan findes en skadevolder eller denne er ude af stand til at betale. Fondens midler tilvejebringes ved pålæg af afgifter på særlig forurenende virksomheder.

Forslagsstillerne finder, at beslutningsforslaget er et sidste og meget nødvendigt led i styrkelsen af håndhævelsen af miljøbeskyttelseslovgivningen efter Folketingets vedtagelser i 1984 og 1986 om effektivisering af miljøbeskyttelseslovens bestemmelser om tilsyn og straf m.v.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale forslaget til Tingets velvillige behandling.

Pelle Voigt (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af en uafhængig ombudsmandsinstitution inden for forsvaret.

(Beslutningsforslag nr. B 116).

[Pelle Voigt]

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af den militære straffelov.

(Beslutningsforslag nr. B 117).

Forslag til folketingsbeslutning om en forbedring af arbejdssikkerheden inden for forsvaret.

(Beslutningsforslag nr. B 118).

Forslag til folketingsbeslutning om værnepligtiges ret til at forblive i det offentlige sygesikringsssystem og beholde deres sygesikringsbevis.

(Beslutningsforslag nr. B 119).

Forslag til folketingsbeslutning om værnepligtiges ret til og mulighed for selv at tilberede deres mad på tjenestestederne.

(Beslutningsforslag nr. B 120).

De fem beslutningsforslag, der her bliver fremsat, er alle med til at forbedre forholdene inden for forsvaret. Der er tale om en borgerrettighedspakke udformet ud fra den betragtning, at militært personel og ikke mindst værnepligtige er at opfatte som borgere i uniform.

Pakkens første beslutningsforslag er et forslag om indførelse af en ombudsmandsinstitution inden for forsvaret. En sådan ombudsmand skal være en instans til forhindring af overgreb og vilkårlighed over for alt militært personel.

Beslutningsforslaget om ændring af den militære straffelov omfatter ligeledes militært personel generelt og må antages at kunne forhindre omkring 80 pct. af de sager, som i øjeblikket belaster værnepligtige, øvrigt personel og det militære retssystem i det hele taget.

Beslutningsforslag nr. B 003 tilsigter at få de nuværende arbejdsmiljøbestemmelser for forsvaret til at fungere på tjenestestederne, indtil man når dertil, at samme arbejdsmiljøregler gælder inden for og uden for militæret i fredstid. Forslaget er samtidig en styrkelse af talsmandsinstitutionen.

Beslutningsforslag nr. B 004 vedrører værnepligtiges ret til at forblive i den offentlige sygesikring og beholde deres sygesikringsbevis. Det er blot en opfølgning af den udvikling, der gør, at værnepligtige på andre områder ikke længe placeres i samme kategori som tvangsindlagte og straffefanger.

Det sidste beslutningsforslag vil medføre en markant forbedring af de værnepligtiges økonomi og kan føre til både bedre ernæring og besparelser inden for forsvaret.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Tredje behandling af lovforslag nr. L 37:

Forslag til lov om kystbeskyttelse.

Af trafikministeren (Nør Christensen).

(Fremsat 28/10 87. Første behandling 12/11 87. Betænkning 26/1 88. Anden behandling 12/2 88).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges med 116 stemmer (S, KF, SF, V, RV, CD, KRF og FK) mod 8 (FP).

Tredje næstformand (Povl Brøndsted):

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Anden behandling af lovforslag nr. L 46:

Forslag til lov for Færøerne om rettens pleje, om ændring af lov om retsafgifter, om ændring af lov om børns retsstilling og om ikrafttrædelse af lov om ydelse af juridisk bistand samt om inkasso og detektivvirksomhed m.v.

Af justitsministeren (Ninn-Hansen).

(Fremsat 28/10 87. Første behandling 18/11 87. Betænkning 9/2 88. Ændringsforslag nr. 1 af 12/2 88 uden for betænkningen af justitsministeren).

Der var ikke stillet ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der stillet 1 ændringsforslag af justitsministeren (se nedenfor).

Ændringsforslag

Af justitsministeren:

Til § 1

1) I den under nr. 28 foreslåede affattelse af § 115, stk. 2, ændres »5 medlemmer« til: »4 medlemmer«.